

Täysistunto

Keskiviikko 11.1.2023 klo 14.00—17.48

11. Lakialoite laiksi kiinteistöverolain 34 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 57/2022 vp Juha Mäenpää ps

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. — Keskustelu, edustaja Mäenpää.

Asian käsittelyssä noudatettiin aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

16.49 **Juha Mäenpää ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, hyvät edustajat! Tein lakialoitteen noin kaksi vuotta sitten siitä, että maatalouden tuotantorakennukset vapautettaisiin kiinteistöverosta pysyvästi. Tiedän, että siinä on joitain EU-vääntöjä, mutta hallitus otti siitä osittain kopin ja teki sitten oman esityksensä siitä, että se tulee yhden vuoden ajaksi. Siitä äänestettiin täällä salissa. Perussuomalaiset, kristilliset ja kokoomus äänestivät sen minun lakialoitteeni puolesta — että se olisi pysyvä — ja hallituspuolueet äänestivät tätä pysyvyyttä vastaan siten, että tämä olisi vain yhden vuoden. Elikkä sanotaanko näin, että vallitsi hyvä yksimielisyys siitä, että maatalouden tuotantorakennusten verotusta halutaan keventää tämän kiinteistöveron osalta.

Siellä laki meni läpi juuri samalla tavalla kuin minäkin olin esittänyt tämän yhden vuoden ajaksi, mutta siellä laissa oli valuvirhe, ja ongelmaksi tulivat osakeyhtiöpohjaiset maatalousyritykset, joiden rakennukset oli kiinteistöverorekisterissä merkitty tuotantorakennuksiksi, jotka ovat elinkeinoverotuksen piirissä. Nämä rakennukset eivät saaneet tätä kiinteistöveron helpotusta. Kuulin tästä tuolla MTK-Etelä-Pohjanmaan tilaisuudessa, ja pikaisesti tein siihen lakialoitteen. Lakialoitteen tehtyäni lähestyin myös MTK:n lakimiestä, ja hän piti lakialoitetta erittäin hyvänä — näin ainakin tulkitsin asian, kun hän puhelimesta minulle vastasi.

Elikkä minä olen tehnyt lakialoitteen laiksi kiinteistöverolain 34 §:n muuttamisesta. Se on tehty 21.10.22, ja aloitteen pääasiallinen sisältö on seuraava: ”Lakialoitteessa esitetään, että kiinteistöverolain 34 §:ää muutetaan siten, että myös elinkeinoverolain alaisten toimijoiden maataloustoimintaan käyttämien tuotantorakennusten olisi mahdollista hakea tukea samoin perustein kuin maatalouden harjoittajan omistamien maatalouden tuotantorakennusten osalta on säädetty.”

Tämä oli minun mielestäni niin selvä laki, että se menee sukkana läpi täältä eduskunnasta, ja olen sen kolmesti tuonut esille maatalousministerille. Huolena oli maatalouden kus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

tannuskriisi, ja tämän takia mielestäni lakiin olisi pitänyt reagoida nopeasti. Ja koska laki vaikutti niin päivänselvältä, että kaikki täällä salissa tukevat sitä, niin jätin sen omista nimissäni ja kerroin tämän maatalousministerille kolmeen kertaan, mutta asia ei ole edennyt. Olisi ollut tärkeää, että nämä rahat olisi palautettu ennen vuodenvaihdetta näille osakeyhtiöille, jotka toimivat maatalouden piirissä.

Jos sanotaan, että ”tee työtä, jolla on tarkoitus”, niin olen pettynyt siihen, miten Maaseudun Tulevaisuus ja MTK ovat kohdelleet tätä lakialoitetta. Ne eivät ole inahaneetkaan siitä, ja mielestäni se johtuu siitä, että ne ovat keskustalaisten näpeissä ja minä olen perussuomalainen kansanedustaja. Sen takia näitä asioita ei ole viety eteenpäin. Onhan se hankalaa, jos joku perussuomalainen tekee hyvän lakiesityksen. Ei sitä kannata tuoda julkisuuteen.

Tällä hetkellä tukea myönnetään hakemuksesta, alentamalla maatalouden harjoittajan omistamista maatalouden tuotantorakennuksista suoritettavaa veroa enintään 35 000 eurolla. Riippuen siitä, miten rakennus on merkitty kiinteistörekisteriin, laki ei kuitenkaan mahdollista tuen saantia kaikkiin elinkeinoverolain alaisten maatalouden harjoittajien tuotantorakennuksiin.

Arvoisa puhemies! Perustelut-osiossa — siis tässä lakialoitteessa — käyn läpi tarkemmin syitä aloitteelle. Aiemman, toissa vuonna, 21-vuonna, tekemäni lakialoitteen LA 54 pohjalta kiinteistöverolakia muutettiin siten, että Verohallinnon on mahdollista alentaa määrättyä veroa hakemuksesta maatalouden tuotantorakennusten osalta kuluvalle vuodelle 2022. Lähtökohta oli — tämän salin tahto oli — että kaikki maataloustoimintaan käytetyt tuotantorakennukset ovat kiinteistöveron palautuksen piirissä. Nyt kuitenkin kävi ilmi, että voimassa oleva lainsäädäntö ei mahdollista lainkaan kiinteistöverotuen hakemista osakeyhtiömuotoisen maataloustoiminnan harjoittajien elinkeinoverolain alaisiin maatalouden tuotantorakennuksiin. Tämä on semmoinen asia, että verottaja on tulkinnut näin, että tämä aikaisemmin määrätty laki ei koske näitä niin sanottuja teollisuusrakennuksia. Kysessä on vakava yhdenvertaisuusongelma erilaisin yhtiömuodoin toimivien tuottajien välillä. Ratkaisevaa tuen saannin kannalta on se, miten maatalouden tuotantorakennukset on kirjattu kiinteistörekisteriin. Näille edellä mainituille toimijoille tulee taata mahdollisuus hakea tukea kiinteistöverotukseen tältä osin takautuvasti vuodelta 2022. Jos tämä olisi heti käsitelty, niin he olisivat kerinneet hakea sen jo viime vuoden puolella ja saaneet sen palautuksen.

Arvoisat kollegat, maatalouden ahdinkoa tuskin tässä vaiheessa tarvitsee yksityiskohtineen enää tässä salissa edes avata. Asiasta käytiin viime vuonna eduskunnassa keskustelua opposition jättämän välikysymyksen pohjalta. Välikysymys suomalaisen maatalouden kriisistä ja kotimaisen ruoantuotannon turvaamisesta tulevaisuudessa käsiteltiin joulukuun alussa, joten se lienee monella tuoreessa muistissa.

Tästä huolimatta haluaisin huomauttaa, että erikoistutkija Arto Latukka Luonnonvarakeskuksesta totesi reilu kuukausi sitten Helsingin Sanomissa seuraavasti: ”Jos sota jatkuu, tästä tulee yksi pahimmista maatalouden kriiseistä. Ensi vuonna suomalainen maatalous voikin olla poikkeuksellisen tilanteen edessä.” Latukka lisäksi huomautti, ettei kustannuskriisi kohtelee kaikkia tasapuolisesti. ”Kotieläintiloilla kannattavuus on jo romahtanut, rehun hinta on noussut, sähkön korkea hinta vaikuttaa, polttoaineen hinta, lannoitekustannukset. Sähkön korkea hinta vaikuttaa voimakkaimmin kasvihuoneyrityksiin, mutta ne voivat tarvittaessa jättää kasvihuoneen tyhjäksi. Maitotilaa ei voi lopettaa vuoden ajaksi. Naudanlihan ja maidon tuotannossa hintoihin reagoiminen on vaikeampaa.”

Perustelut aloitteelle ovat selvät. Nyt vain tarvitaan toimia hallitukselta. — Kiitoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiviranta.

16.58 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Sinänsä täytyy sanoa, että edustaja Mäenpää on ihan oikealla asialla, mutta pari asiavirhettä joudun tässä heti alkuun, ikävä kyllä, korjaamaan. Eli tällä asialla ei ole mitään tekemistä osakeyhtiömuodon kanssa eikä kiinteistörekisterin kanssa, vaan tässä on kysymys sellaisista kotieläintalous- ja kasvihuoneyksiköistä, joilla ei ole yhteyttä maatalaan, joita ei veroteta maatilatalouden tuloverolain mukaan vaan elinkeinoverolain mukaan. Siis niillä ei ole maatilaa siinä yksikössä, joka kotieläintaloutta ja kasvihuonetuotantoa harjoittaa. Meillä on sitten kyllä sellaisia osakeyhtiöitä, joita verotetaan maatilatalouden tuloverolain mukaan. Ne on yleensä muodostettu tuloverolain 24 §:n mukaisella toimintamuodon muutoksella, ja ne kyllä ovat saaneet tämän kiinteistöveron palautuksen.

Nyt tämä pitäisi kyllä korjata. Näitä on noin 400 yksikköä, ja niitä on siellä Etelä-Pohjanmaalla, niitä on meillä Varsinais-Suomessa, ja niitä on kyllä myöskin muualla Suomessa. Asianomaiset ovat voineet saada esimerkiksi sellaisen päätöksen, että sikala, jolle esimerkiksi tätä kiinteistöveron palautusta on haettu, ei ole maatalouden tuotantorakennus. Ja se sanonta liittyy siihen, että se ei ole MVL-tulolähteen mukainen tuotantorakennus vaan elinkeinotoiminnan eli EVL-tulolähteen mukainen rakennus. Tässä, kun keväällä 2022 tätä lakiesitystä valmisteltiin, ei tiedostettu, että on semmoisia tiloja, joilla ei ole suoraa maatalakytäkentää. Niillä voi olla kyllä erillisenä maataloutta, mutta suoraa maatalouskytäkentää ei ole peltoviljelyyn.

Sen voin myös kertoa, että millään tavalla riippumatta edustaja Mäenpään lakialoitteesta on valtiovarainministeriön vero-osastolla — tähän kuuluu valtiovarainministeriölle eikä maa- ja metsätalousministeriölle — jo valmisteltu hallituksen esitys, joka valmistui jo lokakuussa, lokakuun lopulla. Minäkin olen nimittäin hoitanut tätä asiaa edustaja Mäenpään lisäksi. Mutta jostain syystä sitä esitystä ei ole nyt sitten annettu, en voi kertoa sen yksityiskohdista. Mutta se on itse asiassa parempi esitys maatalouden kannalta eli näittenkin yksiköitten kannalta kuin edustaja Mäenpään esitys. Toivoisin, että se hallituksen esitys annettaisiin tuota pikaa.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Laakso.

17.01 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Todellakin perussuomalaisten edustaja Mäenpään tekemä lakialoite aikaisemmin johti siihen, että päästiin keskustelemaan maatilojen tuotantorakennusten verovapaudesta kiinteistöveron osalta. Tämä on nyt tietysti sanomatta selvää, että kun on huomattu, että ei ole toiminut tämä järjestelmä riittävän hyvin, niin edustaja Mäenpää on ansiokkaasti tuonut uudestaan korjaavaa pakettia siihen.

Tässä tietysti on aina se ongelma, että nämä sanamuodot ja tällaiset eivät mene välttämättä ihan oikein, koska etenkin meillä oppositiossa on vähän se ongelma, että meillä on avustajat, jotka eivät välttämättä kuitenkaan — niin kuin kaikki tietävät meidän avustajien palkkatason — voi olla kauhean koulutettuja ihmisiä ynnä muuta, vaan he ovat enemmänkin maallikkoavustajia, jotka sitten kaivelevat meille tietoa, ja siinä käy helposti niin, että joku yksittäinen nyanssi tai sanamuoto tai vastaava ei ole aina niin kohdillaan. Sen takia näissä ehdotuksissa yleensäkin pitäisikin mennä siihen, että ei niin orjallisesti ajettaisikaan sitä itse esitystä läpi vaan mieluummin se idea kaivettaisiin sieltä ja hoidettaisiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

On pakko vain sanoa, että sinänsä ihmettelen, että vaikka meillä on keskustalainen maatalousministeri tällä hetkellä, miten esimerkiksi tällainen voi tulla oikeasti puslista, että tällaisiakin sikaloita on, mitkä eivät kuulu maatalousjuttujen piiriin. Ainakin itse kuvittelin omalta osaltani, että sen tietyn alan asiantuntijana ja sen alan ministerinä kompetenssi olisi kohdallaan. Sillä nyt ei ole väliä, kaikille sattuu ja tapahtuu, mutta toivoisin kuitenkin nyt, että tämä asia korjattaisiin ja että esimerkiksi edustaja Kivisaari [Esko Kiviranta: Kiviranta!] — anteeksi, Kiviranta, siitä tämä tulikin, että teitä ”kiveksiä” on niin paljon — kuitenkin ajaisi tämän oikeasti niin, että tämä asia menisi eteenpäin, niin ettei tämä jäisi nytten hautautumaan sinne jonnekin. Niin kuin kerroitte, että ette voi kertoa, minkä takia, mutta joku syyhän siellä on, minkä takia ei ole sitä esitystä, mikä oli kuulemma vielä parempi, mutta mieluusti kyllä varmasti edustaja Mäenpään kanssa haluttaisiin kannattaa sitä erinomaista esitystä. Ei muuta kuin tuokaa se esitys tänne vaan meille käsiteltäväksi. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

17.04 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Haluan pikkusen täydentää tätä, ja mielestäni edustaja Kiviranta kyllä antoi vähän harhaanjohtavaa tietoa, että on jotain niin kuin vialla tässä minun esityksessäni. Minä nyt kerron sillä tavalla, että jos on ollut esimerkiksi kaksi maatilaa, joilla on ollut pienet sikalat, ja jossakin vaiheessa he ovat ajatelleet, että he tekevät yhdessä yhden ison sikalan ja ostavat jostakin maapalstan siihen, sen tontin sen rakennuksen alle, niin nämä uudet, osakeyhtiömuotoiset yritykset, jotka kuuluvat elinkeinoverolain piiriin sitten, jostakin syystä kiinteistörekisterissä on merkattu usein teollisuusrakennuksiksi. Se on eri asia kuin maatalouden tuotantorakennus, jonkun verottajan virkamiehen päätöksen mukaan, mikä sinänsä pitää paikkansa. Niin että nyt toivoisin, että Kiviranta jos sanoi, että oli joitain virheitä tässä minun esityksessäni, niin kerrotte, mitkä ne virheet olivat, niin ehkä sitten osaan jatkossa puolustaa suomalaista ruuantuotantoa paremmin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiviranta.

17.06 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! En sanonut mitään harhaanjohtavaa. Kyllä tilanne on se, että osakeyhtiömuodolla tässä ei ole määräävää asemaa, ei minkäänlaista merkitystä, vaan kysymys on siitä, mihin yhteyteen tämä, millä tavalla tämä yksikkö on rakennettu. Jos sillä ei ole suoraa kytkentää maatalaan, niin silloin ei ole maatalouden tuotantorakennus se sikala. Täsmälleen samanlainen rakennus voi olla se, jonka hakemus on hylätty, mutta se on sitten elinkeinotoiminnan lainsäädännön, EVL:n, mukainen rakennus.

Tämä on tietysti tällainen tekninen keskustelu, jota me tässä joudutaan käyttämään ja puhumaan, mutta tähän ei ole mitään mahdollisuutta saada muutosta valittamalla. Siitä esityksestä, joka täällä hyväksyttiin, ja tekään ette silloin tehneet mitään huomautusta, on turha valittaa, se on sen verran yksiselitteinen. Siis tästä on kysymys, että osakeyhtiömuodolla ei ole merkitystä vaan sillä tulolähteellä, onko maatalouden tulolähteen vai elinkeinotoiminnan tulolähteen rakennus.

Sitten viittasitte vähän sillä tavalla, että olisi verotuksessa tehty virhe, [Jani Mäkelä: Ei, ei!] merkitty joku rakennus eri tavalla kuin asianlaita on. Niinhän on voinut sitä paitsi myöskin tapahtua, kyllä, sellainen yksittäistapaus.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

17.07 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Minä olen samaa mieltä Kivirannan kanssa näistä asioista, osakeyhtiöistä, mutta kun nämä ovat toisiinsa sidonnaisia, nämä asiat, niin olen yrittänyt ne kirjoittaa tähän yksinkertaisesti, että keskustalainenkin ymmärtää. Osakeyhtiöllä ja kiinteistömerkinnällä on yhteys. Ja minä tiedän sen, että tämä johtuu monien kohdalla siitä, että osakeyhtiöllä ei ole omaa viljelyspinta-alaa, koska ne toimivat irrallaan tästä osakeyhtiöstä. Juuri kuten äsken kerroin esimerkin: jos kaksi maatilaa yhdistää toimensa, ostaa esimerkiksi sikalalle tontin ja perustaa sinne osakeyhtiön, silloin sillä ei ole sitä viljelystoimintaa. Mutta tämän idea ja henki mielestäni on aivan täysin oikea. Yllättävää, jos lakimies ei tässä huomannut mitään estettä.

Sitä minä ihmettelen, miksi ihmeessä tätä ei tuotu. Vihjasitte siihen, että olen sanonut niin, että verottaja on tehnyt virheen tai että tästä valitetaan. Minä olen tehnyt lakiesityksen sen asian korjaamiseksi, enkä minä ole valittamassa mihinkään eikä kenenkään maatalouden harjoittajankaan kannata valittaa. Tämä on lakiesitys tämän tilanteen korjaamiseksi, ja ihmettelen vain sitä, miksi tämä ei etene. Keskusta on hallituksessa. Tämä asia olisi pitänyt korjata jo viime vuonna. En tiedä, mitä ihmeellisiä juttuja on, jotain, mitä te ette voi paljastaa, vai onko tämäkin sellaista vedätystä vain. Tämä asia pitää korjata mitä pikimmiten, ja se olisi ollut syytä korjata heti silloin, kun olen tämän lakialoitteen jättänyt. Ja olen samalla maininnut tästä silloiselle ministerille elikkä Antti Kurviselle, ja mielestäni hän olisi voinut vaikka neuvoa minua, että ota sinne verojaostoon yhteyttä. Mutta pyysin häntä, että hän reagoisi tähän mahdollisimman nopeasti, koska täältä salista se saa kaikilta tuen. Tiedätte sen itsekin, että tämä on aivan selvä asia, että kun se tuodaan tänne, niin oppositio siitä ei ainakaan valita eikä tee eriäviä mielipiteitä. Oppositio on tämän takana. He olisivat tämän halunneet pitemmäksi aikaa, mutta ilmeisesti hallitus halusi tämän vain yhdeksi vuodeksi rajata.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.